

דברים פרק יב

כ פי-ירחיב ה' אלקיך את-גבולך, כפאשר דבר-לך, ואמרת אכלה בשר, פי-תאנה נפשך לאכל בשר--בכל-אנת נפשך, תאכל בשר. כא פי-ירחק ממך המקום, אפר יבחר ה' אלקיך לשום שמו שם, וזבחת מבקרך ומצאנה אשר נתן ה' לך, כפאשר צויתך--ואכלת, בשעריך, בכל, אנת נפשך. כב אד, כפאשר יאכל את-הצבי ואת-האיל--כן, תאכלנו: הטמא, והטהור, יחדו, יאכלנו. כג רק חזק, לבלתי אכל הדם, פי הדם, הוא הנפש; ולא-תאכל הנפש, עם-הבשר. כד לא, תאכלנו: על-הארץ תשפכונו, כמים. כה לא, תאכלנו--למען ייטב לך ולבניך אחריך, פי-תעשה הישר בעיני ה'. כו רק קדשיך אשר-יהיו לך, ונדריך, תשא ובאת, אל-המקום אשר-יבחר ה'...

חולין דף טז-יז

הכל שוחטין ולעולם שוחטין: הכל שוחטין הכל בשחיטה ואפילו עוף לעולם שוחטין מאן תנא אמר רבה רבי ישמעאל היא דתניא (דברים יב) כי ירחיב ה' אלהיך את גבולך כאשר דבר לך ואמרת אוכלה בשר וגו' ר' ישמעאל אומר לא בא הכתוב אלא להתיר להם בשר תאווה שבתחלה נאסר להם בשר תאווה משנכנסו לארץ הותר להם בשר תאווה ועכשיו שגלו יכול יחזרו לאיסורן הראשון לכך שנינו לעולם שוחטין מתקיף לה רב יוסף האי לעולם שוחטין לעולם שוחטין ואוכלין מבעי ליה ועוד מעיקרא מאי טעמא איתסר משום דהווי מקרבי למשכן ולבסוף מאי טעמא אישתרו דהווי מרחקי ממשכן וכ"ש השתא דארחיקו להו טפי

אלא אמר רב יוסף רבי עקיבא היא דתניא (דברים יב) כי ירחק ממך המקום אשר יבחר ה' אלהיך לשום שמו שם וזבחת מבקרך ומצאנה ר' עקיבא אומר לא בא הכתוב אלא לאסור להן בשר נחירה שבתחלה הותר להן בשר נחירה משנכנסו לארץ נאסר להן בשר נחירה ועכשיו שגלו יכול יחזרו להתירן הראשון לכך שנינו לעולם שוחטין: במאי קמיפלגי רבי עקיבא סבר בשר תאווה לא איתסר כלל ר' ישמעאל סבר בשר נחירה לא אישתרי

רמב"ן

אל אהרן ואל בניו ואל כל בני ישראל - בעבור היות הפרשה אזהרה להקריב כל הקרבנות באהל מועד, יזהיר הכהנים שהם המקריבים הקרבן שלא יקריבום בחוץ, ויזהיר גם ישראל שיביאום לה' שם ולא יקריבו אותם בחוץ על ידי עצמם. והנכון בפרשה, מה שהזכירו רבותינו (חולין טז ב) שאסר בשר תאווה לישראל במדבר ולא יאכלו רק שלמים שיעשו על מזבח ה', ולכך אמר שכל מי שישחוט משלשת מיני הבהמות אשר מהן יביאו כל הקרבנות, שהם שור וכשב ועז, שיביאום כולם אל פתח אהל מועד ויעשו אותם זבחי שלמים ולהקריב החלב והדם על מזבח ה', ואז יאכל הוא הבשר כמשפט. ואמר שאם ישחטם במקום אחר יהיה חייב כרת:

והקרוב בלשון הכתוב, כי מתחילה חייב כרת בכל שוחט בחוץ אפילו החולין והוא האיסור בבשר התאווה, ונתן הטעם בעבור שיקדישום לה' ויזרוק הכהן הדם על מזבח ה' ויקטיר עליו החלב.

והנה ריקן כל השחיטות בחולין ובמוקדשין להיות כולן בפנים. ולכך אמר במשנה תורה (דברים יב יא) ועברתם את הירדן וישבתם בארץ וגו' והיה המקום אשר יבחר ה' שמה תביאו עולותיכם וזבחיכם, ואמר (שם פסוקים יג יד) השמר לך פן תעלה עולותיך בכל מקום אשר תראה כי אם במקום וגו', להיות איסור שחוטין חוץ במוקדשין עומד במקומו בשעת בית הבחירה. אבל התיר אותו בחולין, זהו שאמר (שם פסוק טו) רק בכל אות נפשך תזבח ואכלת בשר וגו', לומר שלא תתנהג בארץ המניעה הנאמרת כאן שלא ישחוט חולין כלל ושיעשה הכל זבחי שלמים על מזבח ה'. ופירש שם (פסוק כ) הטעם, כי ירחיב ה' אלהיך את גבולך וגו', לומר כי היה האיסור מתחילה בהיותם במדבר שיקל עליהם

להביא כל זבחייהם אל פתח אהל מועד, אבל אחרי שירחיב גבולם יאכלו בשר תאווה וישחטו בשעריהם אך לא המוקדשין וזהו דעתו של רבי ישמעאל בפרשיות הללו, ומכאן אמר דמעיקרא איתסר להו בשר תאווה, והוא הנאות בכתוב על דרך הפשט:

וזהו מאמרם בהגדה (דב"ר ד ו), רבנין אמרין הרבה דברים אסר אותם הקב"ה וחזר והתירם במקום אחר, תדע לך, אסר הקב"ה לשחוט ולאכול לישראל עד שיביאנו פתח אהל מועד, מנין, שנאמר ואל פתח אהל מועד וגו', מה כתיב שם דם יחשב לאיש ההוא וגו', וכאן חזר והתירו להם שנאמר (דברים יב כ) בכלאות נפשך תאכל בשר, מנין ממה שקראו בענין כי ירחיב ה' אלהיך:

ומה שכתב רש"י (בפסוק ג) במוקדשין הכתוב מדבר וכו', הוא מדרשו של האומר בשר תאווה לא איתסר כלל, ועל דעתו נשנית הברייתא שבתורת כהנים, אבל דרך ישוב המקראות על אופניהם ודרך חכמים בהגדות וברוב המקומות כמו שפירשנו:

דברים רבה פרשת ראה

רבנין אמרי הרבה דברים אסר אותן הקב"ה לשחוט ולאכול לישראל עד שיביאנו פתח אהל מועד, מנין, ואל פתח אהל מועד לא הביאו, מה כתיב שם, דם יחשב לאיש ההוא וגו', וכן חזר והתירן להם (במקום אחר), שנא' בכל אות נפשך תאכל בשר, מנין, ממה שקראו בענין, כי ירחיב ה' אלהיך.

ויקרא רבה פרשה כב:ח

רבי ישמעאל ורבי עקיבא רבי ישמעאל אמר הרי זה היתר מכלל איסור לפי שהיו ישראל אסורין בבשר תאווה במדבר לא בא הכתוב והתיר להם אלא בשחיטה רבי עקיבא אמר הרי זה אסור מכלל היתר לפי שהיו ישראל נותרין ואוכלין במדבר לא בא הכתוב ואסר להם כן אלא בשחיטה, תני רבי ישמעאל לפי שהיו ישראל אסורין בבשר תאווה במדבר לפיכך הזהיר הכתוב שיהו מביאין קרבנותיהן לכהן והכהן שוחט ומקבל אף על פי שהבעלים יושבים ומחשבים כל היום אין הכל הולך אלא לאחר השוחט ר' פינחס בש' ר' לוי לבן מלכים שגס לבו עליו והיה למוד לאכול בשר נבלות וטרפות אמ' המלך זה יהיה תדיר על שולחני ומעצמו הוא נידור, כך לפי שהיו ישראל להוטים אחר עבודה זרה במצרים והיו מביאין קרבניהם לשעירים... והיו ישראל מקריבין קרבנותיהן באיסור במה ופורענות באות עליהן אמר הקב"ה יהיו מקריבין לפני בכל עת קרבנותיהן באהל מועד והן נפרשים מעבודה זרה והם ניצולים, ה"ד איש איש מבית ישראל וגו'.

רמב"ם הלכות שחיטה פרק ד: יז-יח

כשהיו ישראל במדבר לא נצטוו בשחיטת החולין אלא היו נותרין או שוחטין ואוכלין כשאר האומות, ונצטוו במדבר שכל הרוצה לשחוט לא ישחוט אלא שלמים שנאמר איש איש מבית ישראל אשר ישחט שור וגו' ואל פתח אהל מועד וגו' למען אשר יביאו וגו' וזבחו זבחי שלמים לה' וגו', אבל הרוצה לנחור ולאכול במדבר היה נותר. ומצוה זו אינה נוהגת לדורות אלא במדבר בלבד בעת היתר הנחירה, ונצטוו שם שכשיכנסו לארץ תאסר הנחירה ולא יאכלו חולין אלא בשחיטה, וישחטו בכל מקום לעולם חוץ לעזרה שנאמר כי ירחיב ה' אלקיך את גבולך וגו' וזבחת מבקרך ומצאנך אשר נתן ה' אלקיך וגו', וזו היא המצוה הנוהגת לדורות לשחוט ואחר כך יאכל.